

Sermons in Stones #4 vraag 2-5

8 november 1986 PM.

Vraag 2

Geliefde Osho,

Het vreemde is dat alle ontdekkingen plotseling komen; de wetenschappelijke verklaring wordt altijd later gemaakt, en dan in de lezing presenteert de wetenschapper gewoonlijk zijn ontdekking, die niet van hem is, alsof het een gevolg is van zijn theorie – die later uitgedacht was; vandaar, de leugen.

Deze drang om alles te formuleren, opgeleid zijnde als wetenschapper, is vrij sterk in mij. Maar toch, het wonder kan nooit weg geredeneerd worden. Het gebeurde -- wat meer bewijs is er nodig? Hoe kan ik steeds meer in het wonderbaarlijk aanwezig blijven, hoe kan ik er altijd in zijn?

Het is waar dat alle wetenschappelijke ontdekkingen de wetenschapper plotseling overkomen. Het is niet zijn inspanning, maar integendeel het zonder enige moeite het bestaan toestaan haar geheimen aan hem te openbaren. Dit is niet nieuw. Het Oosten heeft het tenminste al vijfduizend jaar geweten. Lao Tzu heeft het zelfs een naam gegeven: 'moeiteloze moeite', actie zonder actie. En hij probeerde uit te leggen dat het niet door inspanning kwam, wat de mens ook te weten is gekomen, ofschoon er veel moeite mee gepaard ging; vandaar dat er veel misverstand is.

Ik zal je een voorbeeld geven dat zal helpen. Gedurende zes jaar deed Gautama Boeddha voortdurend alles dat hem zeker verlicht zou moeten maken, en hij was zo'n oprechte zoeker.... Hij was bij vele meesters. Bij gewone mensen – onoprechte zoekers, halfhartige zoekers – zelfs de nepmeesters kunnen pretenderen dat ze echt zijn.

Maar het was niet mogelijk voor Gautama Boeddha.

De meesters zelf bekenden aan hem, "Vergeef me, jij bent zo'n oprechte zoeker. Ik kan altijd tegen anderen zeggen, 'Je doet het niet hartgrondig genoeg,' maar jij doet het zo van ganser harte dat het gewoon bewijst dat ik het niet weet hoe men verlichting bereikt – ik ben niet verlicht. Met anderen is dit oké, want ze doen nooit iets totaal, en ik kan altijd tegen hen zeggen dat ze het niet bereiken omdat ze niet werken – en de kwestie van mijn verlichting doet zich niet voor, ik blijf verlicht. Maar met jou is dit onmogelijk. Tegen jou liegen is onmenselijk. Ga gewoon maar naar een andere meester."

Hij ging naar alle bekende beroemde meesters, en het resultaat was hetzelfde.

De laatste meester zei tegen hem, "Je hebt genoeg gewerkt, je hebt alles gedaan wat voor een menselijk wezen mogelijk is, meer kun je niet doen. Nu ga

je gewoon je rust nemen in het bos. Je hebt vaarwel gezegd tegen de wereld, zeg nu maar vaarwel tegen deze spirituele inspanning. Vergeet alles wat verlichting betreft. En ik weet dat je daartoe in staat bent – als je alles over je koninkrijk kunt vergeten, kun je alles wat verlichting aangaat vergeten. Ontspan gewoon, ver weg in het bos.”

Hij ging het bos in. En de eerste nacht, ontspannen onder een bodhi boom nabij Bodh Gaya langs de kant van een kleine rivier, Niranjana, op een volle maans nacht, werd hij verlicht. Hij was niet bezig met iets voor de verlichting. De verlichting kwam plotseling. Maar denk niet dat je de trein kunt nemen naar Bodh Gaya, op een nacht van de volle maan bij de boom kunt gaan liggen langs de Niranjana rivier om dan te wachten op verlichting. Er zal niets gebeuren. Die zes jaar van enorme inspanning brachten niet de verlichting, maar die zes jaar veroorzaakten zoveel ontspanning dat verlichting mogelijk werd. Verlichting wordt niet veroorzaakt door inspanning. Door inspanning wordt ontspanning veroorzaakt. Je hebt zoveel gedaan dat je gewoon opgeeft, Maar zonder dit te doen kun je niet opgeven.

Dus is er in de Boeddhistische religie een probleem. Er zijn sekten die denken dat Boeddha's verlichting gebeurde vanwege zes jaar inspanning: die zes jaar gingen vooraf, verlichting volgde. Volgens de normale logica lijkt het zo. Slechts een school, Zen, is erg bijzonder in zijn inzicht. Het zegt dat het niet werd veroorzaakt door zes jaar inspanning; maar zes jaar inspanning veroorzaakte ontspanning – en ontspanning opent gewoon het onbekende voor je, het onkenbare. Verlichting is niet een effect van zes jaar inspanning, maar zonder die zesjarige inspanning zou er ook geen verlichting geweest zijn. Je moet de subtiliteit ervan begrijpen.

Als je de hele dag werkt, dan heb je een goede nachtrust. Keizers kunnen niet slapen. En het is erg onlogisch, want ze rusten de hele dag – het is logisch dat iemand die de hele lange dag rust praktiseert dieper zou moeten rusten in de nacht dan jij, die de hele dag gewerkt hebt, jezelf moe gemaakt hebt ... jouw werk is niet op ontspanning gericht, jouw werken gaat er tegenin. Maar het leven is niet logisch, gelukkig. Anders zal iemand die de hele dag hard gewerkt heeft ook de hele nacht hard moeten werken. In zijn hele leven zal hij helemaal geen rust krijgen, want zijn training en discipline zal steeds meer volwassen worden en meer volgroeid. Het is goed dat leven dynamisch is en dialectisch. De hele dag heb je een grote inspanning geleverd – je hebt ontspanning verdiend. Je hebt ontspanning nodig, je hebt hard gewerkt.

De natuur is vol mededogen. De keizer heeft de hele dag gerust, hij heeft geen slaap nodig in de nacht. Het kan de natuur niet schelen of hij een keizer of een bedelaar is.

De dialectiek van het leven is dat de mensen die grote inspanning leveren voor verlichting haar niet door inspanning zullen bereiken. Op een dag zullen ze haar allemaal op moeten geven, en in dat moment van ontspanning opent zich iets -- jij bent niet de doener, iets overkomt jou.

En hetzelfde is waar wat wetenschappelijke ontdekkingen betreft – de wet is dezelfde. Een wetenschapper werkt jarenlang aan een bepaald project, en dan op een dag heeft hij alles gedaan wat hij mogelijkwijze kon doen; hij laat het hele idee varen. En plotseling opent zich een raam, en dat waar hij met zoveel inspanning naar heeft gezocht wordt voor hem beschikbaar zonder zelfs maar enige inspanning.

In feite is er een grondige reden voor: altijd wanneer jij je inspant raak je gespannen; als je gespannen bent, wordt je mind beperkt. En je bent zo ambitieus, zo begerig, zo gehaast om iets te krijgen, dat je bijna een chaos bent. En om iets te weten –zij het wetenschappelijk of religieus – moet je een stil, vredig bewustzijn hebben, niets doen, zelfs niet iets verlangen, zelfs niet naar iets uitzien.

Maar die hele tijd daarvoor, toen je alsmaar zocht en niet vond, heeft een zeker zaad in je gecreëerd. In dit ontspannen moment, begint dat zaad te spruiten. Het overkwam Madame Curie – wat het meest beroemde voorbeeld is. Ze was de eerste vrouw die de Nobelprijs kreeg.

Ze had drie jaar aan een bijzonder wiskundig probleem gewerkt. Ze probeerde het vanuit elke richting, vanuit elke hoek, maar niets lukte – het probleem leek onoplosbaar te zijn.

En op een nacht toen ze nog laat werkte, tot twee uur, gaf ze het hele onderzoek op, met de gedachte “Ik heb drie jaar verspild, ik had veel andere dingen kunnen ontdekken. Dit idiote probleem is koppig – net zoals ik. Ik ben ook koppig, maar nu geef ik dit gevecht op.” Ze sloot het aantekenboek waarin ze werkte, ging slapen, en in de ochtend... Ze was alleen in de kamer, en de kamer was van binnenuit op slot. En hoe dan ook, zelfs als ze niet op slot was geweest, kon niemand het gedaan hebben... als Madame Curie niet in staat was geweest om het in drie jaar te doen. Ze ging naar haar bureau en ze vond een stukje papier boven op haar aantekenboek, onder de presse-papier, met de oplossing van het probleem.

Ze kon het niet geloven.

Haar man was niet thuis; hij was met vrienden weg voor het weekend. Geen bediende zou in staat geweest zijn om het te doen. Bovendien was de kamer

van binnenuit op slot. Toen keek ze met meer detail; het handschrift was van haarzelf.

Toen herinnerde ze zich langzaam dat ze een droom had gehad waarin ze aan het probleem werkte en het opgelost had. Misschien was ze in haar slaap opgestaan en had het antwoord opgeschreven wat in haar droom gekomen was om het in de ochtend niet te vergeten.

Dit is bijna alle grote wetenschappers overkomen. Dus je hebt gelijk dat de wetenschapper geen recht heeft om te zeggen, "Dit is mijn ontdekking." In zekere zin is het niet zijn ontdekking; in zekere zin heeft het bestaan hem gekozen als voertuig. Het bestaan heeft niemand anders gekozen om voertuig te zijn; hij is gekozen omdat hij zo hard gewerkt heeft dat hij tot het punt is gekomen waarop ontspanning mogelijk is – complete en totale ontspanning. In die totale ontspanning, opent het bestaan haar geheimen. Door dit te begrijpen, kun je vele implicaties zien: dat op deze manier wetenschap en religie precies hetzelfde zijn.

Hun objecten mogen verschillend zijn – wetenschap kan naar buiten kijken, religie kan naar binnen kijken – maar de ontdekking van beiden, wetenschap en religie gebeuren in dezelfde soort staat, de totaal ontspannen mind. Of om het mystieke woord te gebruiken, een staat van geen mind – want als de mind compleet ontspannen is dan is er geen mind, staat het raam open.

Mind is de versperring. En als eenmaal de mind er niet meer is, begin je dingen te zien die er altijd vlak voor je neus waren, maar je ogen waren bedekt met dikke lagen gedachten. Je was niet in staat om het te zien. Je vraagt hoe je in dit wonderbaarlijke kunt leven, voortdurend in dit onkenbare.

Zodra je naar het hoe vraagt, vraag je naar een techniek en techniek is er niet toe in staat – alle technieken zijn inspanningen. Dus elke techniek zal te gebruiken zijn, gebruik hem zo hartgrondig dat je op een punt komt waarop je hem kunt laten vallen.

Er zijn honderdtwaalf methoden van meditatie. Maar waar het echt om gaat is niet de meditatie; waar het om draait is dat na al die honderdtwaalf methoden hetzelfde gebeurt. Je bent volledig uitgeput. Je hebt alles ingezet en als je nu ziet dat je geen energie meer over hebt, geen verlangen meer – ontspan jij je. Alle inspanningen vallen weg, alle technieken vergeten. In deze onschuld is het wonderbaarlijke van jou.

Je bent er een deel van; je bent er altijd deel van geweest. Het onkenbare is niet iets afgescheiden van jou, het is je hartslag. Jouw hartslag heeft een synchroniciteit met de hartslag van het hele universum.

Maar laat ik je opnieuw herinneren: eerst moet je alles gedaan hebben wat voor jou mogelijk is – niets achter houden, niet denken dat je het hoe dan ook uiteindelijk toch moet laten vallen, dus waarom zou je er zoveel energie in steken? Nee, je moet er als een bezetene in zijn, alsof de inspanning zelf jou de waarheid zal gaan geven. Alleen dan ontspan jij je op een dag – vermoeid, uitgeput, klaar met alle inspanning.

Je weet het niet ... die diepte van ontspanning zal afhangen van de intensiteit van je inspanning. Als de inspanning een volle honderd procent is geweest, dan zal de ontspanning een volle honderd procent zijn; en met die totale ontspanning ben je in het wonderbaarlijke geraakt, in het onkenbare.

Dan is het jouw wereld. Dan adem je erin, je leeft erin.

Dit is wat we de ultieme realisatie genoemd hebben -- verlichting.

Vraag 3

Geliefde Osho,

Toen ik jaren gelden naar u toekwam, zei u tegen mij dat als ik iets in mijn energie voelde -- ik wist niet zeker wat – ik het tegen u moest vertellen, want u had werk dat ik moest doen. U zei dat ik het zou weten wanneer het zo ver was. Nu voel ik me zo vervuld van u.

Deze laatste maanden van werken in de wereld was er voor mij niets van enig belang, behalve als ik mensen over u kon vertellen, en op zulke momenten was ik zo vol en helder dat ik niet wist dat ik het was.

Nu ben ik maar voor twee weken hier – maar ik voel dat uw werk het enige is wat ik met mijn leven kan doen. Ik weet alleen niet wat het is.

Kunt u me enig idee geven voor ik wegga?

De manier waarop de dingen voor jou gaan is zo mooi en natuurlijk dat het beter is om je er niet mee te bemoeien. Als ik je enig idee geef, zul je beginnen je er mee te bemoeien. Het gebeurt al vanzelf.

Ga er gewoon in mee, met de stroom mee – nooit tegen de stroom in.

Zoals het water loopt is mijn hele filosofie. Ga gewoon met de stroom mee in een intense overgave, met al mijn zegeningen.

Ik ga je geen enkel idee geven. Het bestaan zal ervoor zorgen.

Vraag 4

Geliefde Osho,

Volgens George Gurdjieff zijn bijna alle mensen nummer één, nummer twee of nummer drie. Slechts enkelen kunnen mens nummer vier genoemd worden, en alleen een Gautama Boeddha, mens nummer zeven.

Ik heb ergens het vermoeden dat u niet in deze categorieën past, maar vanwege de wet van zeven is meer dan nummer zeven niet mogelijk.

Geliefde Osho, wat is uw nummer?

Mijn nummer is nul. Dus als je ooit met me wenst te channelen, nummer nul!

Vraag 5

Geliefde Osho,

Ik heb meditatie soms horen beschrijven als een wetenschap, en andere keren als een kunst; een enkele keer heeft u het zelfs een handigheidje genoemd. Wilt u het alsjeblieft uitleggen.

Meditatie is zo'n mysterie dat het een wetenschap genoemd kan worden, een kunst, een handigheid, zonder enige tegenspraak.

Vanuit het ene gezichtspunt is het een wetenschap want er is een duidelijke techniek die gedaan moet worden. Er zijn geen uitzonderingen op, het is bijna als een wetenschappelijke wet. Maar vanuit een ander gezichtspunt kan ook gezegd worden dat het een kunst is. Wetenschap is een verlenging van de mind – ze is wiskundig, ze is logisch, ze is rationeel.

Meditatie behoort tot het hart, niet tot de mind – ze is niet logisch; ze is dichterbij de liefde. Ze is niet zoals andere wetenschappelijke activiteiten, maar meer als muziek, poëzie, schilderen, dansen; vandaar dat ze een kunst genoemd kan worden.

Maar meditatie is zo'n groot mysterie, dat ze niet volledig te bevatten is door haar een 'wetenschap' en 'kunst' te noemen.

Het is een handigheid – of je pakt het of je pakt het niet. Een handigheid is geen wetenschap, het kan niet geleerd worden. Een handigheid is geen kunst. Een handigheid is het meest mysterieuze in het menselijk begrip.

Bijvoorbeeld, je kunt mensen zijn tegengekomen.... Iemand heeft de handigheid om onmiddellijk bevriend te geraken; gewoon hem in de bus ontmoeten voor een paar ogenblikken en je voelt plotseling alsof je elkaar altijd hebt gekend, misschien vele levens lang. En je kunt niet precies aanwijzen waarom het zo is, want je hebt de man net voor het eerst gezien.

Ik heb een vriend. Hij is doctor in de filosofie. Hij heeft nooit in zijn leven ook maar iets verdiend, maar hij leeft als een koning. Hij heeft een zekere handigheid om onmiddellijk bevriend te raken; hij hoeft je alleen maar aan te kijken en je bent zijn vriend – en het voelt alsof je altijd al zijn vriend bent geweest. Hij leeft van geleend geld – wat hij nooit teruggeeft want dat kan hij niet, er bestaat geen manier om het terug te geven, maar niemand voelt zich er door bezeerd. Ook al heeft hij geld van je geleend en heeft hij het nooit

teruggegeven, durft hij je opnieuw te vragen – en je zult het geven! De man is zo alleraardigst, zo mooi, dat het gewoon niet juist lijkt om geld van hem te vragen. En hij voelt zich nooit in verlegenheid, hij gaat mensen die hij geld is verschuldigd nooit uit de weg.

Ik heb hem vaak gevraagd, “Hoe lang wil je op deze manier doorgaan?” Hij zei, “Hoe lang? De bevolking groeit nog steeds – ook al heb ik een miljoen jaar, ik zal altijd mensen hebben die me geld geven.” En het mooiste is dat je hem geld geeft en jij je geëerd voelt dat hij jou gevraagd heeft, niet iemand anders. Hoe wil je dit nu noemen? -- kunst? wetenschap? Het is eenvoudig een handigheid.

Hij reist zonder kaartje, hij heeft nooit een kaartje gekocht. Ik heb vaak samen met hem gereisd. En hij zegt dan, “Waarom zou je geld verspillen aan kaartjes? Laat de conducteur maar komen; hij is toch ook een mens.” En als de conducteur komt, wordt hij gevangen in het net van deze man. Hij biedt hem een sigaret aan, en ze houden een praatje, ze leggen een kaartje, en de conducteur vergeet helemaal waar hij voor gekomen is. En nu is het te laat om naar het kaartje te vragen – ze zijn zo vriendschappelijk met elkaar geworden dat de conducteur hem vraagt, “Kan ik je op een of andere manier ergens mee helpen? “

Hij zegt, “Je moet wel – want ik ben mijn kaartje verloren!”

Hij zegt, “Geen zorgen. Ik zal daar bij de uitgang staan.”

Hij woont bij vrienden in huis. Hij heeft zelf geen huis. Hij verhuist van de ene stad naar de andere, maar hij kent alle soorten trucs van het kaartspel, schaak, tennis, allerlei soorten nonsens waarin mensen geïnteresseerd zijn. En hij is een genie.

Bij het schaken kun je niet van hem winnen, met kaarten kun je niet winnen. En hij is zo'n blij figuur dat mensen het fijn vinden dat hij komt zelfs als hij hen geld kost, zelfs als hij hun auto meeneemt en hem nooit terugbrengt – toch houden de mensen van hem, want het is makkelijk om van hem te houden. Het is niet om enige reden dat ze van hem houden, het is gewoon zijn persoonlijkheid.

Eens logeerde hij bij mij. En precies naast me woonde een andere professor, een Indiër die met een Amerikaanse getrouwd was. De Amerikaanse was ook professor aan de universiteit. Ik verbleef overdag in de universiteit, dus hij begon vrienden in de buurt te maken. De Amerikaanse vrouw werd in zijn net gevangen, en haar man raakte ook bevriend met hem.

Het draaide erop uit dat de vrouw van de professor met mijn vriend weg wilde gaan. Maar hij zei, "Dat zal erg moeilijk zijn. Ik heb geen huis, nergens onderdak. Ik weet niet waar ik morgen zal zijn. Je zult met mij in grote moeilijkheden komen, en ik houd zo veel van je dat ik zulke moeilijkheden niet voor je wil maken. En ik houd ook van je man; ik kan zijn leven niet verstoren." Maar de professor was zo door hem betoverd dat hij zei, "Als je wilt, kun je mijn vrouw nemen."

Ik zei tegen hem, "Wees geen dwaas. Je kunt auto's nemen, dat is oké; je kunt de bandrecorders van mensen nemen, dat is oké; je kunt hun camera's nemen, dat is oké. Maar als je begint de vrouwen van mensen te nemen, zul je in grote moeilijkheden raken. Laat dit duidelijk de grens zijn. Ga deze grens niet voorbij. Hij zei, "Je hebt gelijk. Rationeel gezien denk ik ook dat dit juist is. Maar is het niet waard om het eens te proberen? Als de echtgenoot bereid is..."

Ik zei, "Elke echtgenoot zal bereid zijn! Jij bent een idioot. Het is niet vanwege jouw charme, elke echtgenoot zal ertoe bereid zijn. Hoeveel vrouwen kun jij onderhouden? Jij hebt helemaal geen geld. En onthoud, je kunt geen vrouwen in mijn huis brengen."

Hij zei, "Dat is niet goed, want dat is wat ik had bedacht – ik zal die vrouw hier laten. Een andere vrouw ... ik zal er weer voor vallen en ik zal haar hier laten. Je kunt discipelen hebben!"

Ik zei, "Ik – dit soort discipelen kan ik niet gebruiken."

Een handigheid is iets mysterieus, slechts een paar mensen hebben dit.

Ik ken iemand die zijn oorlellen kan bewegen. Ik heb geen ander ontmoet die dit kon. Wat noem je dit nu? -- wetenschap of wat? Want ik heb doctoren gevraagd, "Wat vindt u nu van die oorlellen?"

Ze zeggen, "Het is onmogelijk."

Maar ik bracht mijn vriend naar een dokter en ik zei tegen hem, 'Laat het eens aan deze dokter zien'

En de dokter zei, "Mijn God! Hij beweegt zijn oorlellen zo makkelijk zonder enige moeite."

In feite hebben oorlellen geen biologische mogelijkheid tot bewegen, je hebt er geen controle over – probeer het maar. Je hebt geen enkele controle. Het zijn jouw oorlellen, maar je hebt geen enkele controle. Maar ik ken een man die het wel heeft. En ik vroeg hem, "Hoe doe je dit?"

Hij zei, "Ik weet het niet. Gewoon van het begin af aan heb ik het gedaan."

Het is absoluut onmogelijk, fysiek onmogelijk – want om die oorlellen te bewegen heb je een bepaald zenuwstelsel nodig om ze te beheersen, en dat zenuwstelsel is er niet. De oorlel is gewoon vlees.

Meditatie is, in laatste instantie, ook een handigheid. Vandaar dat duizenden jaren lang mensen gemediteerd hebben, maar erg weinigen hebben hoogten in meditatie bereikt, en erg weinig mensen hebben het zelfs maar geprobeerd. En de grote meerderheid van de mensheid heeft er zelfs niet eens over nagedacht. Het is iets ... een zaadje waar je mee geboren bent. Als je het zaadje niet hebt, kan een meester al zijn zegeningen over je uit blijven storten, maar toch zal er niets in je gebeuren. En als het zaadje er wel is, zal de tegenwoordigheid van de meester al, gewoon de manier waarop hij in je ogen kijkt, iets van enorm belang in je laten gebeuren – een revolutie die je aan niemand kan uitleggen.

Het is een van de moeilijkheden voor alle mediterenden dat ze het hun vrienden, hun families niet kunnen uitleggen, wat ze aan het doen zijn. Want de meerderheid van de mensheid is in het geheel niet geïnteresseerd. En zij die er helemaal niet in geïnteresseerd zijn denken eenvoudigweg dat er een steekje los zit bij mensen die geïnteresseerd zijn, dat er iets mis is. Stil zittend niets doen, komt de lente en het gras groeit vanzelf – maar waarom zou je überhaupt je druk maken om het gras? Basho's mooie haiku zal hen absurd overkomen. Gras groeit vanzelf of je stil zit of niet, waarom je tijd verspillen? Gras zal vanzelf wel groeien. Laat de lente maar komen – de lente komt vanzelf, het gras groeit vanzelf. Waarom je tijd verknoeien? Doe intussen iets anders.

Als iemand niet al iets in zijn hart heeft -- een klein zaadje – dan is het voor hem onmogelijk. Hij kan de techniek leren, hij kan de kunst leren. Maar als de handigheid gemist wordt, zal hij niet slagen. Dus duizenden mensen beginnen met meditatie, maar erg weinigen – zo weinigen dat ze op tien vingers geteld kunnen worden – bereiken ooit de verlichting. En tenzij meditatie verlichting wordt, heb je eenvoudigweg je tijd verknoeid.